

צביקה זקצר

בן בלה ומאיר ז"ל

נולד: ב' ניסן ה' תרפ"ח - 23/3/1928
נפטר: כ"ח כסלו תשס"ד - 23/12/2003

רק שלוש שנים ושלושה ימים עברו מאז נהרגה **נחמה** אשתו ז"ל בתאונה המחרידה. שלוש שנים בהם השתדלו בני משפחתו של צביקה להקל עליו בסבלו ובדידותו. היה שמח כשהנכדים באים לבקרו, גאה בהם ובילדיו המוכשרים מאוד. נהנה מאוד בחברת **אברהמיק** אחיו יבלי"א בטיוליהם. ובעבודתו שמאוד מאוד מילאה אותו. אך... את מקומה של נחמה, בכל זאת קשה היה למלא. זו היתה אחבה אדירה שהתלקחה בשנות העשרה של הנעורים כאשר שניהם היו כבני 16 שנים בלכתם אחרי עדר הצאן, ונמשכה במשך שנות הנישואין עם הילדים ועם כל מה שעבר עליהם ביחד. (הפציעה של נחמה בארה"ב)

צביקה נולד לבלה ומאיר החלוצים (מפלוגת גדרות - גיזר) כאשר עוד היו ב"חצר גשר הישנה" כפי שהיא נקראת היום. קבוצה ראשונה של ילדים כאשר בין צביקה והילדים הראשונים יש רווח של שנתיים לפחות בגלל המצב הקשה. (כמו שסיפר לעידית עמית כתבת העלון "בעמק וברמה") מכיוון שלא היו עוד ילדים בגילו, התלבטו אם לצרף אותם לכתה א' או להשאירו או שנתיים בגן? אך מכיון שהגנת והמטפלות העריכו את חכמתו ותבונתו של צביקה הפעוט, החליטו להקפיץ את הילד היישר לכיתה ב'.

קשה לתמצת חיים עשירי מעשים במלים ספורות. אולי אדגיש רק חלק ממעשיו. צביקה היה רק נער כאשר נאסר עם שאר חברי אשדות ב"שבת השחורה", והובלו למעצר במחנות הצבא הבריטי בעתלית ואח"כ ברפיח, הוא גם היה צעיר מאוד כשהחליט להתגייס לפלמ"ח. אח"כ היה אלחוטן ראשי בפיקוד צפון. אחרי מלחמת השחרור נשא לאשה את חברתו האהובה נחמה. בקיבוץ נתן את התור שלו במשך שנה לפי תקנון הקיבוץ באותם ימים ואח"כ ביקש לצאת וללמוד באוניברסיטה העברית בירושלים היחידה שהייתה באותם ימים כדי ללמוד היסטוריה וגיאוגרפיה - המקצועות האהובים עליו.

אבל... בקיבוץ חשבו אז שצריך ללמוד רק מקצועות הקשורים לחקלאות שהיא-היא עיקר חיינו! אח"כ נעתרו לבקשתו, כי גם להיות מורה ולחנך את ילדינו-עתידינו זה דבר חשוב מאוד.

צביקה התחיל ללמוד בשמחה ובחשק רב, כאשר לפתע מגיעה קריאה בהולה מהקיבוץ שהוא חייב לבוא ולהדריך את חברת הנוער החדשה (שהיה חשוב מאוד לקיבוץ שזה עתה עבר "פילוג" כואב וטראומטי) וצביקה כמו תמיד מקבל את "דין התנועה" או הקיבוץ יותר נכון לומר והוא מפסיק את לימודיו וחוזר ומדריך את חברת הנוער י"ד ואחריה מיד את ח.ג. ט"ו (ח.הנוער שלי) ורק אחרי שאנחנו מתגייסים לצה"ל, מתפנה צביקה שוב ללימודים בירושלים. במשך שנתיים הוא גומע את מה שמלמדים בדרך-כלל בשלוש שנים כי חבל על כל דקה של לימודים שמתבזבזת בנסיעות הארוכות מ-י ללשדות ובחזרה, שהיו אז הרבה יותר ארוכות ומייגעות מאשר בימינו. הסובלים העיקריים הם כמובן נחמה הרעיה והבנים הצעירים **אמיר ורונן**.

נו, סוף-סוף נגמרת תקופת הלימודים וצביקה נכנס במרץ ללמוד בכתות הגבוהות של ביה"ס המקומי וגם בביה"ס התיכון "בית-ירח" בראשית 1967 נענית אשדות לבקשת התנועה, וצביקה לוקח את משפחתו הקטנה שבינתיים נוספה אליה גם הבת היחידה **דנית**. והוא משמש כשליח תנועת "איחוד-הבונים" בארה"ב. כאשר פורצת מלחמת 6 הימים, ממחר צביקה לעזור בכל דבר חיוני ואפשרי. מפעלו החשוב והגדול היה "שולחן עליה" שהפנה מאות ואלפי צעירים יהודים ולא יהודים שהתלהבו מהנצחון המזהיר ורצו לבוא, להתנדב ולעזור בקיבוצים ובארץ בכלל.

גם תקופה זו הסתיימה, (לאחר בקשת הארכה של התנועה), צביקה ומשפחתו חוזרים לאשדות ונכנסים מיד למרכז העניינים. צביקה מלמד בבית-ירח וממלא באשדות תפקידים: כראש הועדה להשתלמויות והשכלה, ו. חברה, בעיות סמים, ועוד... בינתיים נולד גם **דורון** בן-הזקונים, הגדולים נישאים, ויש כבר נכדות ונכדים ויש הרבה נחת מכולם.

החיים נראים יפים וטובים עד שמתברר שצביקה זקוק באופן דחוף לניתוח מעקפים לליבו. גם את המשוכה הזו עובר צביקה וממשיך בדרכו, אחרי שבלחצה של נחמה הוא מפסיק לעשן (הסיגריה היא ידידתו רבת השנים) כעבור כמה שנים הוא חוזר לסורו ומתחיל שוב לעשן. ואז... בבוקר חורפי אחד נחמה מתה.

שלוש שנים ושלושה ימים עברו, והפעם צביקה מצטרף אל נחמה בשמיים. יש תמונות שנחרטות בזכרון וקשה לשכות, כמו: כשהוא מודה בשם מקבלי פרס המועצה האיזורית על: "מפעל חיים בחנוך" או את צביקה כשהוא ממחר לאוטובוס והוא בשיאו של החורף עם שרוולים מקופלים ללא סוודר או מעיל, מחסן את גופו ולא קר לו לדבריו. אבל... הגוף החסון לא הצליח לעמוד מתחת למשא עישון הסיגריות רב – השנים.

אז אסיים בצער, אך בתקווה שתמצא מנוחה נכונה, בסתר כנפי הבורא וליד נחמה רעייתך האהובה, אנחנו נפרדים ממך באהבה צביקה אח, אבא וסבא, חבר יקר, מורה ומדריך לכל-כך הרבה נערים ונערות שקיבלו ממך כל-כך הרבה.

בשם כל חברי קיבוץ אשדות יעקב איחוד
תלמידה וחניכה שלך עמליה דיין בת-ארי